

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

Katedra sociální práce

Posudek vedoucí diplomové práce **Bc. Anny Čejkové**

Název práce: Využití metod sociální práce při práci s etnickými menšinami

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

Diplomová práce se zabývá problematikou sociální práce s romskou menšinou. Konkrétním cílem bylo zmapovat názory a postoje sociálních pracovníků na využití metod sociální práce s menšinami se zaměřením na romskou menšinu v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež a sociálně aktivizačních službách pro rodiny. Jde o téma sociálně i politicky citlivé. Není tajemstvím, že spolužití majoritní společnosti s romskou menšinou je dlouhodobě problematické, sotva můžeme hovořit o úspěšné integraci ve větším měřítku. Důvody jsou mnohafaktorové, různé společensko-vědní disciplíny se snaží najít způsob spolužití, který by byl obecně považován za optimální.

Práce je rozdělena do celkem 7 kapitol, zakončena seznamem literatury a dalších zdrojů, seznamem tabulek, grafů a přílohami.

Prvních šest kapitol se věnuje širším konceptům, které jsou spojené s pojednáváním tématem: problematikou postavení menšin ve společnosti, sociální práci a jejími specifiky při práci s menšinami, resp. romskou menšinou, přehledem teorií a metod spojených s prací s menšinami. Následuje kapitola s příklady ze zahraničí – Velké Británie a Slovenska. Šestá kapitola obsahuje vlastní výzkum autorky. Autorka zvolila dotazníkové šetření. Bohužel došlo k zásadnímu metodologickému problému, a tím je nízký počet respondentů, N 38. Výstupy z práce jsou proto spíše indikativní, a jakkoli jsou zajímavé, nemohou být považovány za reprezentativní v rámci celkového množství potenciálních respondentů. Diskuse shrnuje některé výsledky výzkumu. Ukazuje se, že respondenti se shodují v názoru, že zásadní roli při práci s romskou menšinou hrají kulturní rozdíly mezi touto minoritou a majoritou, naopak v otázce rovných šancí (mají Romové ve společnosti rovné šance?) se odpovědi dělí zhruba na polovinu. Diskuse přináší i jiné zajímavé přehledové pasáže.

Z pozice vedoucí této diplomové práce musím reflektovat několik zkušeností:

Vedení práce jsem věnovala vysoce nadstandardní množství času, několik desítek hodin. Studentka práci odevzdává několik let po ukončení studia, a i toto nejspíš ovlivnilo její znalosti, které neodpovídaly nejen absolvování příslušných metodologických předmětů

magisterského stupně, ale ani bakalářského. Podobné připomínky mohu vznést vůči jazyku a stylistice, které z počátku nevykazovaly charakteristické znaky akademické práce. Text místy směšuje analytické a popisné pasáže s normativními a moralizujícími úvahami autorky („sociální pracovníci by měli...“). Samostatnou kapitolou byl šablonovitý počáteční postoj diplomatky k dané problematice, který by se dal shrnout do aktivistické teze: Romové jsou diskriminováni, česká společnost je rasistická, většinová společnost upírá menšinám, resp. Romům jejich nezadatelná práva (na bydlení, vzdělávání, jiné standardy). I provedený empirický průzkum však napovídá, že tato teze je krajně problematická a neobhajitelná.

Práce odpovídá standardům stanoveným pro diplomové práce – s mnoha připomínkami.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: dobře.

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

26.1.2023